

Književnost Prvog svjetskog rata i kultura sjećanja

Siniša Bjedov

O bilježavanju stogodišnjice Prvog svjetskog rata, koje traje već tri godine, odlučili su se u 2017. priključiti i Odsjeci za anglistiku i germanistiku Filozofskog fakulteta u Osijeku, u suradnji s izdavačkom kućom Grafika d.o.o. iz Osijeka, prevodenjem na hrvatski jezik dosad neprevedenih djela britanske, njemačke i američke književnosti, koja izravno tematiziraju Prvi svjetski rat.

Cilj projekta je osigurati prvenstveno dostupnost izabranih djela hrvatskim čitateljima, no kruženje visokokvalitetnih djela o Prvom svjetskom ratu, ne samo da širi čitalačku publiku, već promiče sjećanje na jedan od najrazornijih svjetskih sukoba kroz djela, koja progovaraju o traumama i zastrašujućem iskustvu rovovskog rata. Kako je broj prevedenih stranih djela o Prvom svjetskom ratu nevelik, ovaj projekt ne samo da proširuje listu, već i otvara mogućnost za nova područja i teme istraživanja hrvatskim znanstvenicima i studentima. Interdisciplinarnost projekta još je jedna od njegovih kvaliteta, jer povezuje povijest, književnost i kulturu.

Uz promocije u Osijeku i Zagrebu, u okviru projekta je planiran i niz aktivnosti koje će uključivati studente

njemačkog, engleskog, hrvatskog jezika i književnosti, studente povijesti na Filozofskom fakultetu u Osijeku u suradnji sa studentima glume na Umjetničkoj akademiji u Osijeku: dramske radionice, proučavanje vojne terminologije, čitanje/izvedbu djela te pisanje ogleada o romanima i dramama.

Prevoditelji pojedinih djela ujedno će biti i njihovi urednici, odnosno napisat će svojevrsne predgovore djelu, kako bi objasnili kulturno-povijesni kontekst nastanka i njegovu interpretaciju te na taj način još više približio djelo publici.

Za početak projekta za prijevod i objavu odabrana su tri djela, koja su napisali veterani Prvog svjetskog rata, oblikujući svoja iskustva ratovanja u fikciju: drama Na kraju puta (Journey's End), satnika britanske vojske R. C.

Sherriffa, koja donosi njegova ratna iskustva, roman prvijenac odlikovanog američkog veterana Williama Marcha Satnija K (Company K) sa 113 priča pripadnika američke satnije marinaca i zbirka pjesama *Der brennende Berg* Gustava Heinsea, inspirirana doživljajima s austro-talijanske fronte. ■

O arhivskim izvorima o Prvom svjetskom ratu saznajte više na portalima

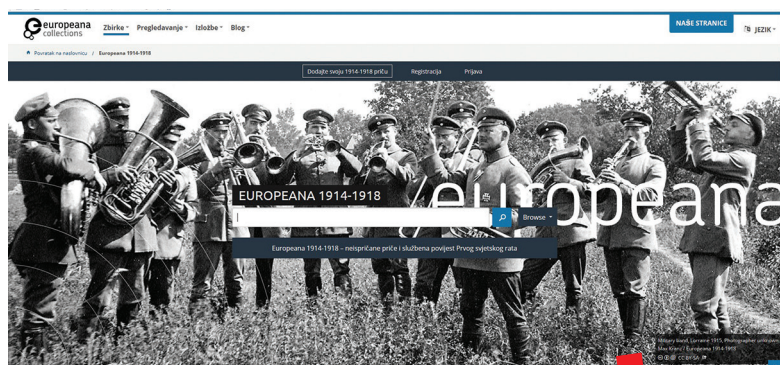
Prvi svjetski rat 1914.-1918. – pogled iz arhiva:

<http://prvisvjetskirat.arhiv.hr/>

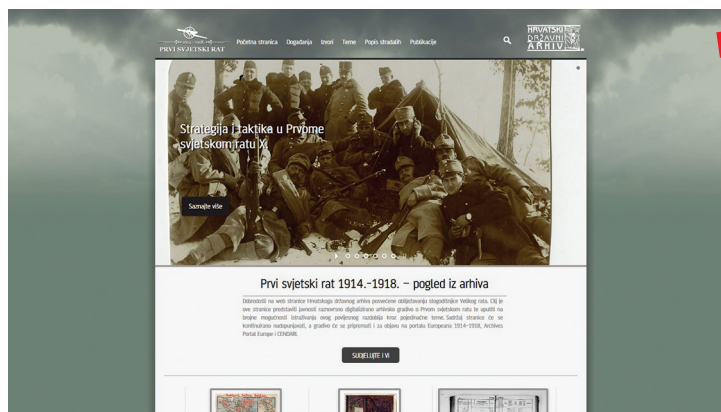
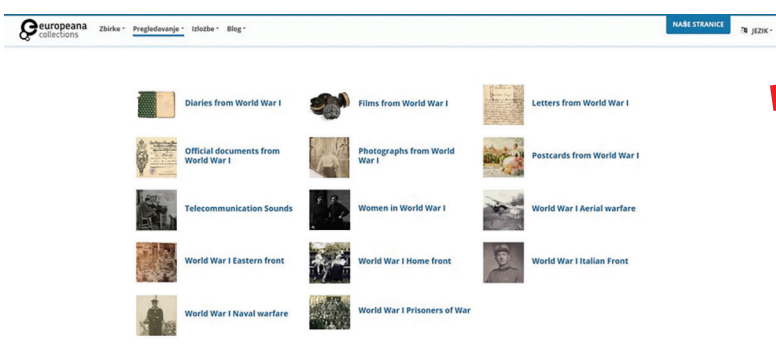
i

Europeana 1914-1918:

<http://www.europeana.eu/portal/hr/collections/world-war-I>

Prvi svjetski rat na portalu Europeana

Portal HDA Prvi svjetski rat 1914. – 1918. – pogled iz arhiva